

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA
I EKONOMII

PROJEKT

Indeks Szczęśliwej Emerytury

(Happy Retirement Index, HRI)

Wskaźnik pomiaru jakości życia osób na emeryturze w województwach w Polsce

Kierunek: Analityka Gospodarcza II

Przedmiot: Statystyka publiczna

Prowadzący: dr Mariusz Kaszubowski

Wykonały:

Natalia Adamczyk, s20230

Wiktoria Gliniecka, s202297

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
2.	Problem badawczy, hipoteza i pytania badawcze	4
2.1.	Problem badawczy.....	4
2.2.	Hipoteza.....	4
2.3.	Pytania badawcze	5
3.	Kryteria wskaźnika	6
3.1.	Poziom emerytur (Pension Level Index, PLI).....	6
3.2.	Dostęp do opieki zdrowotnej (Healthcare Accessibility Index, HAI)	6
3.3.	Koszty życia na emeryturze (Cost of Living Index, CLI)	7
3.4.	Warunki mieszkaniowe (Housing Conditions Index, HCI).....	7
3.5.	Wsparcie społeczne (Social Support Index, SSI)	8
3.6.	Aktywność naukowa osób starszych (Senior Academic Index, SAI)	8
3.7.	Aktywność i jakość życia (Retirement Lifestyle Index, RLI)	9
4.	Metodologia obliczania wskaźnika	9
5.	Dane i analiza.....	10
6.	Wnioski	12
7.	Podsumowanie	13

1. Wprowadzenie

Proces starzenia się społeczeństwa stanowi jedno z kluczowych wyzwań demograficznych XXI wieku. W krajach rozwiniętych i rozwijających się systemy emerytalne, polityki społeczne oraz dostęp do usług zdrowotnych i opiekuńczych nabierają coraz większego znaczenia. W Polsce, podobnie jak w innych krajach europejskich, obserwuje się wzrost liczby osób starszych w populacji, co rodzi pytania o jakość ich życia oraz możliwości aktywnego i godnego starzenia się.

Celem niniejszego opracowania jest stworzenie wskaźnika jakości życia osób na emeryturze w województwach Polski – **Happy Retirement Index (HRI)**. Indeks ten uwzględnia różne aspekty życia seniorów, które determinują ich dobrostan, takie jak:

- **Poziom dochodów emerytalnych** – określa, w jakim stopniu świadczenia emerytalne pozwalają na godne życie w danym regionie.
- **Dostęp do opieki zdrowotnej** – obejmuje infrastrukturę medyczną oraz czas oczekiwania na usługi zdrowotne, które mają kluczowe znaczenie dla seniorów.
- **Koszty życia** – określają, czy dochody emerytalne są adekwatne do poziomu wydatków na podstawowe potrzeby, takie jak żywność, mieszkanie czy opieka zdrowotna.
- **Warunki mieszkaniowe** – odnoszą się do dostępności mieszkań dostosowanych do potrzeb osób starszych oraz kosztów ich utrzymania.
- **Wsparcie społeczne** – uwzględnia zarówno instytucjonalne formy wsparcia (domy opieki, ośrodki wsparcia dziennego), jak i nieformalną pomoc ze strony rodziny i społeczności lokalnych.
- **Aktywność edukacyjna i kulturalna** – wskazuje na możliwości dalszego rozwoju intelektualnego seniorów oraz ich udział w życiu społecznym.
- **Jakość i styl życia** – mierzy poziom aktywności społecznej i uczestnictwo w różnorodnych formach spędzania wolnego czasu.

Analiza zostanie przeprowadzona na podstawie dostępnych danych statystycznych, raportów instytucji publicznych oraz badań społecznych. Wyniki pozwolą nie tylko ocenić, które województwa oferują najlepsze warunki do życia na emeryturze, ale także wskażą potencjalne obszary do poprawy w politykach senioralnych na poziomie regionalnym i krajowym.

2. Problem badawczy, hipoteza i pytania badawcze

2.1. Problem badawczy

Jednym z głównych wyzwań związanych z procesem starzenia się społeczeństwa jest zapewnienie seniorom wysokiej jakości życia oraz odpowiedniego wsparcia instytucjonalnego. Jakość życia na emeryturze nie jest jednak jednolita – różni się w zależności od regionu, poziomu zabezpieczeń socjalnych oraz dostępu do usług zdrowotnych i społecznych.

Problem badawczy niniejszego opracowania można sformułować w następujący sposób:

Jakie czynniki determinują jakość życia osób na emeryturze w poszczególnych województwach Polski i w których regionach seniorzy mają najlepsze warunki do życia?

Dążąc do odpowiedzi na to pytanie, analiza skupi się na siedmiu kluczowych wskaźnikach opisujących ekonomiczne, społeczne i zdrowotne aspekty życia seniorów. Ostatecznym celem jest stworzenie indeksu, który w syntetyczny sposób pozwoli porównać sytuację seniorów w różnych województwach oraz wskazać najkorzystniejsze lokalizacje do życia na emeryturze.

2.2. Hipoteza

Na podstawie analizy dostępnych badań oraz polityki senioralnej przyjętej w różnych regionach można postawić następującą hipotezę:

Regiony o wyższym poziomie zabezpieczeń socjalnych, lepszej opiece zdrowotnej oraz aktywnym wsparciu społecznym oferują wyższą jakość życia na emeryturze.

Zgodnie z tą hipotezą jakość życia seniorów jest wypadkową kilku czynników, które mogą się różnić w zależności od polityki społecznej danego regionu, zasobów finansowych przeznaczanych na potrzeby osób starszych oraz poziomu zaangażowania społecznego. Szczególnie istotne będą tutaj:

- **Wysokość świadczeń emerytalnych** – im większa relacja emerytury do przeciętnego wynagrodzenia, tym lepsze warunki ekonomiczne seniorów.
- **Dostęp do opieki zdrowotnej** – większa liczba przychodni i krótszy czas oczekiwania na leczenie poprawia dobrostan osób starszych.
- **Koszty życia** – jeśli emerytura nie pozwala na pokrycie podstawowych potrzeb, jakość życia spada.
- **Warunki mieszkaniowe** – niższe koszty utrzymania oraz dostosowane mieszkania zwiększają komfort życia seniorów.

- **Aktywność społeczna i edukacyjna** – uczestnictwo w różnych formach życia społecznego i kulturalnego poprawia zdrowie psychiczne i integrację społeczną osób starszych.

Weryfikacja hipotezy zostanie przeprowadzona poprzez analizę danych statystycznych oraz porównanie sytuacji seniorów w poszczególnych województwach Polski.

2.3. Pytania badawcze

W ramach niniejszego opracowania zostaną postawione następujące pytania badawcze:

1. **Jakie czynniki mają kluczowy wpływ na jakość życia emerytów?**
  - Czy kwestie ekonomiczne (wysokość emerytury) mają większy wpływ na dobrostan seniorów niż np. dostęp do opieki zdrowotnej?
  - Jaką rolę odgrywa wsparcie społeczne i aktywność seniorów w kształtowaniu ich jakości życia?
2. **W których województwach Polski warunki dla seniorów są najlepsze?**
  - Jakie regiony charakteryzują się najwyższą jakością życia emerytów według wskaźnika HRI?
  - Czy istnieją istotne różnice między województwami pod względem dostępności usług dla osób starszych?
3. **Jakie strategie mogą poprawić jakość życia emerytów?**
  - Jakie działania powinny zostać podjęte przez władze samorządowe i krajowe w celu poprawy sytuacji seniorów?
  - Czy istnieją przykłady dobrych praktyk w zakresie polityki senioralnej, które mogą być zaadaptowane w innych regionach?
4. **Czy poziom wsparcia społecznego i rodzinnego wpływa na zadowolenie z życia na emeryturze?**
  - Czy emeryci, którzy posiadają silniejsze więzi społeczne, zgłaszają wyższy poziom satysfakcji z życia?
  - Jaką rolę odgrywają domy pomocy społecznej i inne instytucje wsparcia w kształtowaniu jakości życia osób starszych?

Odpowiedzi na powyższe pytania pozwolą nie tylko zidentyfikować kluczowe determinanty jakości życia seniorów, ale także wskazać najlepsze strategie poprawy warunków życia na emeryturze.

3. Kryteria wskaźnika

Indeks Szczęśliwej Emerytury ([Happy Retirement Index, HRI](#)) to kompleksowy wskaźnik, który ocenia jakość życia seniorów w poszczególnych województwach Polski. Składa się z siedmiu kluczowych komponentów, które odzwierciedlają różne aspekty warunków życia emerytów, od czynników ekonomicznych po społeczne i zdrowotne. Każdy komponent został wybrany na podstawie jego istotnego wpływu na dobrostan osób starszych, co jest szeroko dokumentowane w literaturze z zakresu ekonomii społecznej, gerontologii oraz polityki społecznej.

3.1. Poziom emerytur ([Pension Level Index, PLI](#))

Dochody emerytalne są kluczowym determinantem jakości życia seniorów, ponieważ wpływają na ich zdolność do zaspokajania podstawowych potrzeb, takich jak mieszkanie, żywność, opieka zdrowotna czy aktywność społeczna. Wskaźnik PLI odzwierciedla stopień, w jakim dochody emerytów są skorelowane z przeciętnym wynagrodzeniem w danym regionie. Wysoka wartość PLI wskazuje na relatywnie korzystną sytuację finansową seniorów w porównaniu do reszty społeczeństwa, co minimalizuje ryzyko ubóstwa i marginalizacji społecznej.

Definicja: Wskaźnik określa, jak wysokość przeciętnej emerytury wypada w stosunku do średniego wynagrodzenia w danym województwie.

$$PLI = \frac{\text{Średnia wysokość emerytury (brutto)}}{\text{Średnie wynagrodzenie (brutto)}}$$

Wzór:

Interpretacja: Wyższa wartość PLI oznacza, że emeryci mają większy udział w średnich dochodach w regionie, co przekłada się na lepszą stabilność finansową i potencjalnie wyższy standard życia.

Waga: 7 (Największe znaczenie, ponieważ dochody są kluczowe dla jakości życia seniorów).

3.2. Dostęp do opieki zdrowotnej ([Healthcare Accessibility Index, HAI](#))

Jakość i dostępność opieki zdrowotnej są kluczowe dla długości i jakości życia seniorów. Osoby starsze częściej cierpią na choroby przewlekłe, wymagają stałej opieki medycznej oraz regularnych konsultacji lekarskich. HAI mierzy dostępność podstawowej opieki zdrowotnej poprzez liczbę przychodni w przeliczeniu na populację.

Definicja: Mierzy dostępność opieki zdrowotnej dla seniorów poprzez liczbę placówek medycznych w stosunku do liczby mieszkańców.

$$HAI = \frac{\text{Liczba przychodni na 10 tys. mieszkańców}}{\text{Maksymalna liczba przychodni na 10 tys. mieszkańców}}$$

Wzór:

Interpretacja: Im wyższy wskaźnik, tym lepszy dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, co ma kluczowe znaczenie dla zdrowia i dobrostanu emerytów.

Waga: 6 (Jedno z najważniejszych kryteriów, biorąc pod uwagę rosnące potrzeby zdrowotne osób starszych).

3.3. Koszty życia na emeryturze (Cost of Living Index, CLI)

Koszty życia to jeden z kluczowych czynników wpływających na standard życia emerytów. Obejmuje on zarówno wydatki na żywność, jak i inne niezbędne potrzeby, takie jak opłaty za mieszkanie, leki czy transport. CLI mierzy zdolność emerytów do pokrycia podstawowych wydatków ze swojej emerytury.

Definicja: Określa, jak dobrze przeciętna emerytura pokrywa podstawowe koszty utrzymania, w tym wydatki na żywność.

$$CLI = \frac{\text{Średnia wysokość emerytury (brutto)}}{\text{Średnie wydatki na żywność (zł/msc)}}$$

Wzór:

Interpretacja: Wyższa wartość wskaźnika oznacza, że emerytura wystarcza na większą część wydatków, co wskazuje na lepszą jakość życia.

Waga: 5 (Znaczący czynnik, ale mniej istotny niż poziom samej emerytury czy dostęp do opieki zdrowotnej).

3.4. Warunki mieszkaniowe (Housing Conditions Index, HCI)

Warunki mieszkaniowe mają istotne znaczenie dla dobrostanu seniorów, ponieważ wpływają na ich bezpieczeństwo, komfort oraz poziom wydatków na utrzymanie. HCI odzwierciedla, jak duże obciążenie finansowe stanowią koszty mieszkania w porównaniu do dochodów seniorów.

Definicja: Określa stosunek kosztów utrzymania mieszkania przez emerytów do najwyższych wartości w kraju.

$$HCI = \frac{\text{Współczynnik kosztów utrzymania mieszkania przez emeryta}}{\text{Maksymalny współczynnik kosztów utrzymania mieszkania przez emeryta}}$$

Wzór:

Interpretacja: Niższe koszty utrzymania mieszkania oznaczają większy budżet na inne potrzeby, co poprawia jakość życia seniorów.

Waga: 4 (Ważny, ale nie decydujący czynnik w ocenie jakości życia).

3.5. Wsparcie społeczne (Social Support Index, SSI)

Wsparcie społeczne jest jednym z kluczowych czynników warunkujących dobrostan seniorów. Dostępność instytucji pomocy społecznej, takich jak domy opieki, wpływa na bezpieczeństwo osób starszych i ich zdolność do funkcjonowania w społeczeństwie.

Definicja: Mierzy dostępność instytucjonalnej opieki nad seniorami, takich jak domy pomocy społecznej.

Wzór:

$$SSI = \frac{\text{Liczba domów pomocy społecznej dla emerytów}}{\text{Maksymalna liczba domów pomocy społecznej dla emerytów}}$$

Interpretacja: Im wyższy wskaźnik, tym większa liczba placówek oferujących opiekę i wsparcie, co wpływa na poczucie bezpieczeństwa seniorów.

Waga: 3 (Istotny, ale mniej kluczowy niż ekonomiczne aspekty życia).

3.6. Aktywność naukowa osób starszych (Senior Academic Index, SAI)

Uczenie się przez całe życie jest istotnym elementem aktywnego starzenia się. Dostępność Uniwersytetów Trzeciego Wieku (UTW) wpływa na integrację społeczną seniorów oraz ich kondycję psychiczną.

Definicja: Ocena zaangażowania seniorów w edukację poprzez liczbę uniwersytetów trzeciego wieku w regionie.

Wzór:

$$SAI = \frac{\text{Liczba uniwersytetów trzeciego wieku}}{\text{Maksymalna liczba uniwersytetów trzeciego wieku}}$$

Interpretacja: Wyższa wartość wskaźnika oznacza większe możliwości kształcenia się i rozwijania pasji przez seniorów, co może pozytywnie wpływać na ich dobrostan psychiczny.

Waga: 1 (Najmniejsza, ponieważ nie dotyczy wszystkich seniorów).

3.7. Aktywność i jakość życia (Retirement Lifestyle Index, RLI)

Aktywność społeczna seniorów wpływa na ich zdrowie psychiczne, poczucie przynależności i ogólną jakość życia. Wskaźnik RLI mierzy stopień uczestnictwa osób starszych w organizacjach społecznych i kulturalnych.

Definicja: Mierzy, jak duży odsetek seniorów uczestniczy w różnorodnych formach życia społecznego i kulturalnego.

$$RLI = \frac{\text{Liczba osób powyżej 60. roku życia w organizacjach, klubach, sekcjach itp.}}{\text{Całkowita liczba członków tych organizacji}}$$

Wzór:

Interpretacja: Wyższa wartość oznacza lepszą integrację społeczną seniorów, co przekłada się na ich jakość życia i poczucie przynależności.

Waga: 2 (Ważny, ale mniej istotny niż kwestie finansowe i zdrowotne).

4. Metodologia obliczania wskaźnika

Metodologia obliczania **Happy Retirement Index (HRI)** opiera się na analizie siedmiu kluczowych wskaźników opisujących jakość życia osób starszych. Każdy wskaźnik ma przypisaną wagę, co odzwierciedla jego znaczenie w ogólnej ocenie jakości życia emerytów.

Indeks HRI obliczany jest według wzoru:

$$HRI = \frac{(PLI \times 7) + (HAI \times 6) + (CLI \times 5) + (HCI \times 4) + (SSI \times 3) + (RLI \times 2) + (SAI \times 1)}{7 + 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1}$$

Gdzie:

- **PLI** (Poziom emerytur) – stosunek średniej emerytury do średniego wynagrodzenia (waga: 7)
- **HAI** (Dostęp do opieki zdrowotnej) – liczba przychodni na 10 tys. mieszkańców (waga: 6)
- **CLI** (Koszty życia na emeryturze) – stosunek średniej emerytury do wydatków na żywność (waga: 5)
- **HCI** (Warunki mieszkaniowe) – stosunek kosztów utrzymania do maksymalnej wartości kosztów (waga: 4)
- **SSI** (Wsparcie społeczne) – dostępność domów pomocy społecznej (waga: 3)
- **RLI** (Aktywność i jakość życia) – udział seniorów w organizacjach kulturalnych i społecznych (waga: 2)

- SAI (Aktywność naukowa osób starszych) – liczba uniwersytetów trzeciego wieku (waga: 1)

Wzór ten uwzględnia wagę poszczególnych wskaźników, dzięki czemu te, które mają większy wpływ na jakość życia emerytów, silniej kształtują wartość końcową HRI.

Interpretacja HRI:

- **HRI = 1** – najlepsze możliwe warunki dla emerytów,
- **HRI = 0** – najgorsze możliwe warunki dla emerytów,

Im wyższa wartość HRI, tym lepsza jakość życia seniorów w danym województwie.

Metodologia ta pozwala na rzetelne porównanie jakości życia seniorów w różnych województwach oraz identyfikację obszarów wymagających poprawy.

5. Dane i analiza

Województwo	Średnia emerytura (brutto zł)	Średnie wynagrodzenie (brutto zł)	Liczba przychodni na 10tyś. mieszkańców	Średnie wydatki na żywność (zł/msc)	Współczynnik kosztów medialnych emeryta	Liczba domów pomocy społecznej dla emerytów	Liczba uniwersytetów trzeciego wieku	Aktywność kulturalna emerytów (% udział)
DOLNOŚLĄSKIE	2 838,88	6 964,36	6	669,74	33,67	43	52	25,80%
KUJAWSKO-POMORSKIE	2 597,62	6 006,01	5	675,47	32,13	22	59	43,70%
LUBELSKIE	2 533,54	5 961,68	6	641,98	38,61	19	12	31,40%
LUBUSKIE	2 616,25	6 071,83	6	653,7	35,33	11	24	37,30%
ŁÓDZKIE	2 616,88	6 311,57	7	637,85	36,83	29	31	46%
MAŁOPOLSKIE	2 736,32	6 906,02	6	655,05	36,08	46	40	28,60%
MAZOWIECKIE	2 922,54	7 908,51	6	649,75	33,31	140	70	32,40%
OPOLSKIE	2 754,55	6 251,64	6	658,66	36,1	29	12	32,10%
PODKARPACKIE	2 479,68	5 760,79	6	620,54	32,34	14	9	27%
PODLASKIE	2 545,47	6 058,40	7	644,27	35,36	21	16	31,70%
POMORSKIE	2 771,37	6 847,09	5	676,92	33,12	76	37	33%
ŚLĄSKIE	3 298,25	6 769,88	6	648,23	32,84	85	59	33,50%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	2 510,86	5 833,39	6	650,51	35,9	15	16	30,10%
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	2 564,91	5 699,42	6	666,48	34,08	18	30	30,06%
WIELKOPOLSKIE	2 722,25	6 109,33	6	639,36	30,06	40	49	31,70%
ZACHODNIOPOMORSKIE	2 695,83	6 261,19	6	670,72	34,2	24	36	43,90%

Województwo	PLI	HAI	CLI	HCI	SSI	SAI	RLI
DOLNOŚLĄSKIE	0,41	0,857142857	0,833079317	0,872053872	0,307142857	0,742857143	0,26
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,43	0,714285714	0,755814308	0,832167832	0,157142857	0,842857143	0,44
LUBELSKIE	0,42	0,857142857	0,775625042	1	0,135714286	0,171428571	0,31
LUBUSKIE	0,43	0,857142857	0,78658618	0,915047915	0,078571429	0,342857143	0,37
ŁÓDZKIE	0,41	1	0,806326259	0,953897954	0,207142857	0,442857143	0,46
MAŁOPOLSKIE	0,40	0,857142857	0,82099023	0,934472934	0,328571429	0,571428571	0,29
MAZOWIECKIE	0,37	0,857142857	0,884015197	0,862729863	1	1	0,32
OPOLSKIE	0,44	0,857142857	0,821930176	0,934990935	0,207142857	0,171428571	0,32
PODKARPACKIE	0,43	0,857142857	0,785364765	0,837606838	0,1	0,128571429	0,27
PODLASKIE	0,42	1	0,776507454	0,915824916	0,15	0,228571429	0,32
POMORSKIE	0,40	0,714285714	0,804642043	0,857808858	0,542857143	0,528571429	0,33
ŚLĄSKIE	0,49	0,857142857	1	0,850556851	0,607142857	0,842857143	0,34
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,43	0,857142857	0,758602162	0,92981093	0,107142857	0,228571429	0,30
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,45	0,857142857	0,756363503	0,882672883	0,128571429	0,428571429	0,30
WIELKOPOLSKIE	0,45	0,857142857	0,836812385	0,778554779	0,285714286	0,7	0,32
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,43	0,857142857	0,789944902	0,885780886	0,171428571	0,514285714	0,44

RANKING	WOJEWÓDZTWO	HAPPY RETIREMENT INDEX, HRI
1	ŚLĄSKIE	0,72463334
2	MAZOWIECKIE	0,72316637
3	ŁÓDZKIE	0,66906511
4	MAŁOPOLSKIE	0,63887142
5	DOLNOŚLĄSKIE	0,63679153
6	PODLASKIE	0,63569631
7	WIELKOPOLSKIE	0,63397871
8	ZACHODNIOPOMORSKIE	0,62700750
9	OPOLSKIE	0,62541484
10	POMORSKIE	0,62109155
11	LUBELSKIE	0,61436962
12	LUBUSKIE	0,60988336
13	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,60789507
14	ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,60071837
15	KUJAWSKO-POMORSKIE	0,59318811
16	PODKARPACKIE	0,58577737

Dane do wskaźnika pochodzą z raportów instytucji rządowych, organizacji międzynarodowych oraz badań społecznych na temat warunków życia emerytów.

Wartości wskaźnika są jasne i łatwe w interpretacji. Im wyższa wartość wskaźnika, tym lepsze są warunki życia dla seniorów w danym regionie.

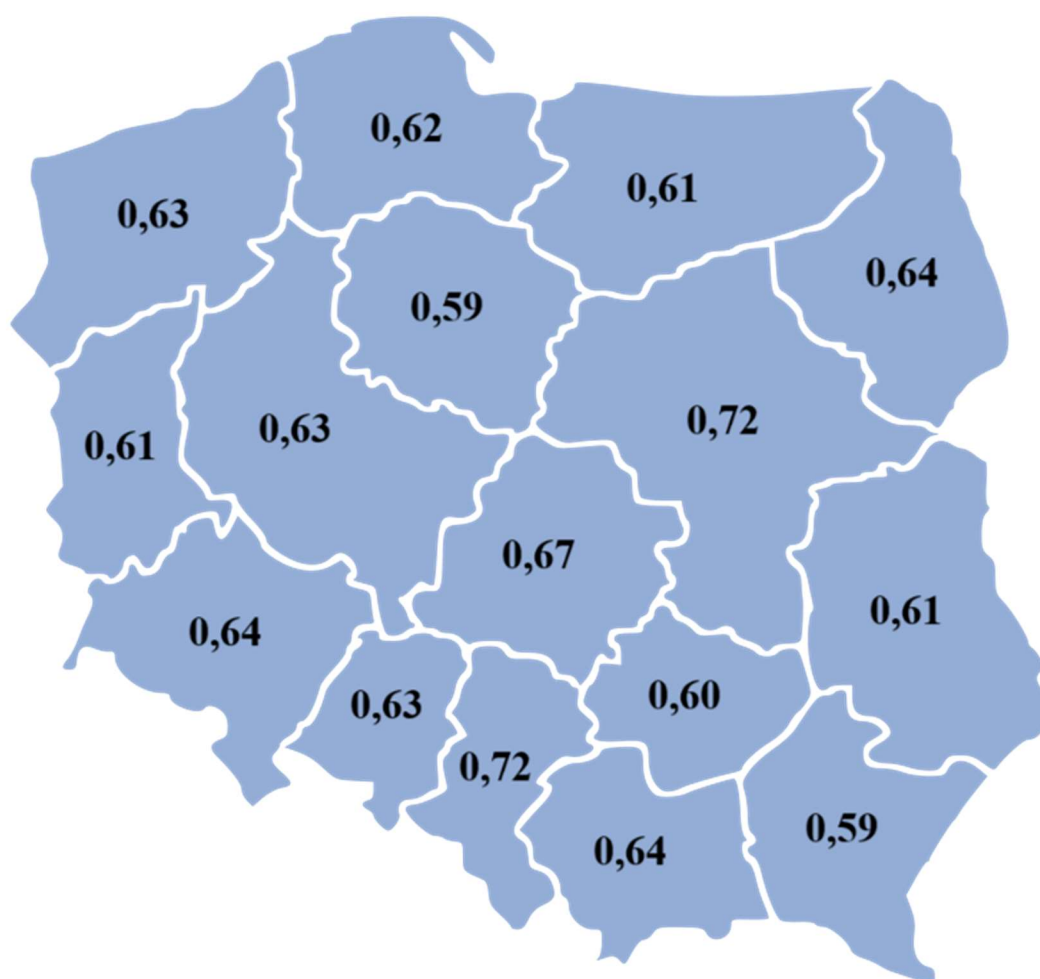
Na czele rankingu znajdują się województwa Śląskie (HRI: 0,7246), Mazowieckie (HRI: 0,7232) oraz Łódzkie (HRI: 0,6691). Województwo Śląskie, które zajmuje pierwsze miejsce, wyróżnia się bardzo dobrymi warunkami życia dla emerytów, co może wynikać z rozwiniętej infrastruktury, łatwego dostępu do usług zdrowotnych oraz stosunkowo wysokiej jakości życia. Podobne czynniki decydują o wysokiej pozycji Mazowieckiego, w którym duże znaczenie ma Warszawa jako centrum usług medycznych, kulturalnych i społecznych. Łódzkie, choć zajmuje trzecie miejsce, uzyskuje zauważalnie niższy wskaźnik niż dwa pierwsze regiony. Jednak jego wysoka pozycja może być tłumaczona poprawiającą się infrastrukturą oraz działaniami wspierającymi seniorów.

Województwa Małopolskie, Dolnośląskie, Podlaskie, Wielkopolskie i Zachodniopomorskie, które zajmują miejsca od czwartego do ósmego, uzyskały wartości wskaźnika w przedziale od 0,633 do 0,639. Są to regiony oferujące dobre warunki dla osób starszych, w szczególności dzięki dostępowi do usług publicznych i atrakcyjnym warunkom zamieszkania. Warto zaznaczyć, że są to województwa zlokalizowane w południowej lub zachodniej Polsce, co może wskazywać na regionalne różnice w jakości życia emerytów.

Województwa takie jak Opolskie, Pomorskie, Lubelskie, Lubuskie oraz Warmińsko-Mazurskie zajmują miejsca w środkowej części rankingu, z wartościami wskaźnika HRI mieszczącymi się w przedziale od 0,609 do 0,625. Są to regiony o umiarkowanych warunkach życia dla seniorów. Chociaż zapewniają podstawowe wsparcie, mogą

wymagać dodatkowych inwestycji w infrastrukturę zdrowotną, społeczną oraz programy skierowane do osób starszych.

Na końcu rankingu znalazły się województwa Świętokrzyskie (HRI: 0,6007), Kujawsko-Pomorskie (HRI: 0,5932) oraz Podkarpackie (HRI: 0,5858). Niskie wartości wskaźnika w tych regionach wskazują na znaczne wyzwania w zapewnieniu odpowiednich warunków życia dla emerytów. Można przypuszczać, że ograniczona dostępność usług zdrowotnych, niedostateczna infrastruktura społeczna czy trudności gospodarcze w tych regionach negatywnie wpływają na jakość życia seniorów.

6. Wnioski

Analiza danych wskazuje na wyraźne nierówności regionalne w warunkach życia emerytów w Polsce. Różnice w wartościach wskaźnika HRI między liderami rankingu (Śląskie, Mazowieckie) a województwami zamykającymi tabelę (Podkarpackie, Kujawsko-Pomorskie) są znaczące. Regiony o wysokim stopniu urbanizacji oraz rozwiniętej infrastrukturze, takie jak Mazowieckie i Śląskie, zapewniają seniorom znacznie lepsze warunki życia w porównaniu do województw o niższym wskaźniku.

Zauważalna jest także przewaga województw południowych i zachodnich, takich jak Małopolskie czy Dolnośląskie, które plasują się wyżej w rankingu od regionów wschodnich, takich jak Podkarpackie czy Lubelskie. Województwa o najniższym wskaźniku HRI, takie jak Podkarpackie i Kujawsko-Pomorskie wymagają szczególnego wsparcia, aby poprawić warunki życia emerytów i zmniejszyć regionalne różnice.

7. Podsumowanie

HRI pozwala ocenić, w których regionach warunki dla emerytów są najbardziej sprzyjające na podstawie kluczowych czynników, takich jak wysokość emerytury, koszty życia oraz dostęp do opieki zdrowotnej. Może służyć jako narzędzie do analizy polityki społecznej i zabezpieczeń emerytalnych. Jednocześnie stanowi cenne źródło wiedzy dla władz krajów, które chcą dostosowywać je do dynamicznie potrzeb seniorów. Wyniki te mogą także inspirować do wprowadzania innowacyjnych rozwiązań, które wspierają aktywną i szczęśliwą starość w różnych częściach świata.